

ВИХОВНА РОБОТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ВИПРАВНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Купець О. М.

*аспірант кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка*

Науковий керівник: Івах С. М.

кандидат педагогічних наук, доцент,

*доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
м. Дрогобич, Львівська область, Україна*

Виховна робота із засудженими є важливою складовою діяльності виправних закладів. Згідно з Кримінально виконавчим кодексом України, до її реалізації, окрім персоналу пенітенціарних установ, активно долучаються й інші соціальні інституції, зокрема громадські, благодійні та релігійні організації. Доцільність такої співпраці у роботі з ув'язненими обґрунтовується з огляду на визначену визначенням у КВК України основну мету виховної роботи, яка полягає у виправленні та подальшій ресоціалізації осіб, позбавлених волі. Отож їх не слід ізолювати від суспільства, аби правопорушники розуміли ті процеси, які в ньому сьогодні відбуваються, знали соціальні запити і потреби, бачили перспективи свого подальшого повноцінного громадського життя.

Власне такий необхідний зв'язок із суспільством і покликані забезпечити працівники вітчизняних соціальних інституцій. Ми аж ніяк не хочемо применшити значення персоналу виправних закладів у виховній роботі. Працівники згаданих установ, безперечно, є основними організаторами зазначеного процесу, адже тільки вони знають потенційні можливості та потреби засуджених. Але долучення до виховної роботи громадських, благодійних та релігійних організацій сприяє суттєвому поліпшенню її результативності та урізноманітненню форм і засобів впливу.

Як показує практика, із перелічених соціальних інституцій найбільш ефективною постає робота релігійних організацій. Це пояснюється кількома чинниками. По-перше, засуджені перебуваючи довгий час в умовах суспільної ізоляції, не маючи можливості вільно спілкуватися з рідними та близькими людьми, прагнуть «розібратися з собою», у причинах скоєння злочину, щоби більше, пом'якшити свій стресовий стан,

виробити цінності свого подальшого життя» [1, с. 462]. По-друге, священнослужителі зацікавлені у виправленні правопорушників, у переосмисленні ними свого минулого аморального способу життя, своїх колишніх ціннісних орієнтирів. Адже це висока суспільна місія релігійних діячів, котрі прагнуть допомогти кожній людині, якою гріховною вона б не була.

Тому сьогодні у багатьох виправних закладах України релігійними організаціями відкрито каплички (подекуди церкви), бібліотеки та світлиці духовної літератури. Завдяки їх системній і комплексній роботі особи, які скоїли злочин, вчаться розрізняти добро та зло, нормативне і протиправне, усвідомлюють сутність скоєних ними правопорушень, розкаюються у них, духовно оздоровлюються.

Окрім релігійних організацій, до виховної роботи із засудженими виправних закладів залучають й громадські та благодійні інституції. Як свідчить практика, вони теж можуть достатньо ефективно здійснювати виховний вплив на ув'язнених. Спектр напрямів їхньої діяльності доволі розмаїтий: «... надання гуманітарної допомоги, проведення бесід, лекцій, культурно-масових та спортивних заходів для лікування і профілактики тяжких соціально небезпечних захворювань, підготовки засуджених до звільнення та постпенітенціарного соціального супроводу» [2].

На жаль, констатуємо, що участь громадських та благодійних організацій у виховній роботі із засудженими у виправних закладах є зазвичай епізодичною, фрагментарною. Зрозуміло, що з огляду на недостатність системності та систематичності такої діяльності вона не може бути високорезультативною. А з іншого боку, фахівці стурбовані недостатністю розвитку в сучасній Україні активного громадянського сектору, широкого кола працюючих громадських організацій та утворень, які б були зацікавлені у співпраці з виправними закладами, а також відсутністю відповідних спеціалістів, здатних та готових проводити реальні виховні заходи із засудженими у виправних закладах.

Безперечно, працівники виправних закладів є основними організаторами та координаторами залучення названих соціальних інституцій до виховної роботи із правопорушниками. Власне педагогічний персонал пенітенціаріїв визначає форми, методи та засоби виховної діяльності у їхніх установах релігійних, громадських та благодійних спільнот, орієнтуючись при цьому на чинні потреби і бажання засуджених, формують на цій основі групи зацікавлених та забезпечують матеріально-технічну й дисциплінарну складові проведення виховних заходів тощо.

Отже, ефективності виховної роботи у виправних закладах можна досягти за умови налагодження їх оптимальної взаємодії з такими соціальними інституціями, як релігійні, громадські та благодійні

організації. Персоналові виправних установ необхідно створювати всі умови для того, щоб вони були зацікавлені у такій співпраці, відчуваючи свою потрібність та дотичність до абстрактної довгоцільової мети виправлення й ресоціалізації засуджених.

Література:

1. Лучко С. В. Співвідношення соціальної та виховної роботи із засудженими в установах виконання покарань. *Право та управління* : електрон. наук. вид. / Нац. ун-т держ. податк. служби України ; голов. ред. П. Мельник. 2012. № 2. С. 459–472. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals>

2. Огляд результатів організації соціально-виховної та психологічної роботи із засудженими в установах Державної пенітенціарної служби України у першому півріччі 2019 року. URL: <http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/index>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-266-4/88>

ФІЛОСОФСЬКІ ОСНОВИ ІДЕЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ М. С. ГРУШЕВСЬКОГО

Маланська В. А.

студентка 2 курсу

факультету економіки та права

Міжнародний гуманітарний університет

Науковий керівник: Крижановська Т. О.

кандидат філософських наук,

доцент кафедри мистецтвознавства

та загальногуманітарних дисциплін

факультету економіки та права

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

Філософське осмислення історичного руху українського народу є дуже актуальним з огляду на ті події, що відбуваються зараз у світі, а саме повномасштабного вторгнення російських військ на територію України. Як зазначають дослідники, «Зараз точиться війна, зокрема, і за нашу історію» [1]. На даному історичному етапі відбуваються «тектонічні» зсуви, що торкаються багатьох західних і східних країн, а в особливості України, коли кожен має зрозуміти хто ми є насправді. Необхідно доторкнутися до головної ідеї, заради якої український народ висловлює свою позицію, йде проти системи, готовий віддати